

۲۰۲۰/۰۶/۲۹

داکتر عبدالکریم وزیری

زراعت و مالداري (بخش: محصولات نباتي)

گل گلاب

Rosa : لاتین
 Rose : انگلیسی
 Rose : آلمانی

گلاب یک گل زیبای زینتی و عطر افشان تابستان سبز بته ای بوده به فامیل (Rosaceae) متعلق می باشد. با ۱۰۰ تا ۲۵۰ گونه مختلف وحشی و تربیه شده در بین گلها از محبوب ترین گلهای جهان به شمار می رود. در فرهنگ های مختلف دنیا مقام بسیار بلند داشته، از عصر انتیک (۸۰۰ سال قبل و ۶۰۰ سال بعد از میلاد) به این سو یونانی به آن (ملکه گلها) خطاب می کنند. گلاب سمبول عشق، محبت، صلح، جوانی و دوباره زنده شدن است. جایگاه اصلی گلاب خود رو مناطق معتدل نیمکره شمالی می باشد. بیشتر آنها از مناطق کوهستانی آسیای میانه و جنوب غرب آسیا آمده اند. در نیمکره جنوبی تا حال گلاب خود رو دیده نشده است.

تصاویر ۱-۴: گل - میوه و یا تخمدان گلاب

از دید علم باغداری میان گلاب وحشی (بومی) و گلاب تربیه شده (اهلی) فرق می شود. گل گلاب از هزار ها سال به اینطرف تربیه شده و تکثیر و ترویج میگردد. در ایران از قرن ها به ان سو باغهای گلاب موجود بوده، مخصوصاً گونه های خیلی معطر به نام های (Rosa gallica) و (Rosa damascena) رایج بود. در چین فرهنگ گل گلاب در عصر

Source of photos: https://www.google.de/advanced_image_search

سلطنت (Shennong) (۲۶۹۷ الی ۲۷۳۷ قبل از میلاد) آغاز گردید. از مصر اولین آثار به ارتباط گلاب از زمان سلطنت رامسس پادشاه مصر باستان (۱۳۰۴ الی ۱۲۱۴) کشف گردید. در قرون وسطی، گل گلاب اولین بار به عنوان یک گیاه دارویی فقط در باغهای معبد ها توسط کشیش ها پرورش می یافت. انتشار گل گلاب در اروپا از قرن یازدهم به بعد شروع گردید.

بته گلاب تا ارتفاع سه متر هم بلند می شود. تن و شاخچه های اش پر خار بوده، برگهای آن تخم مرغ شکل ۵ تا ۹ و یا ۳ الی ۱۹ عدد با حاشیه دندانه دار در مقابل یکدیگر قرار دارند. گل های آن نظر به گونه های مختلف یک دانه ای و یا به قسم غنچه ای در انتها و یا در اطراف شاخه ها قرار دارند. تعداد پر گل گلاب نظر به گونه های مختلف بین ۴ الی ۱۴۰ قرار دارد. در نتیجه پرورش و نسل گیری امروز در سراسر جهان در حدود ۲۰۰۰۰ انواع مختلف موجود است.

گل گلاب نیز مانند گل های لاله، جربین، زنبق، مرسل و غیره دوجنس (hermaphrodite) و خود القاح بوده یعنی تخمدان نر و ماده با هم یکجا در یک گل قرار دارند.

میوه و یا در اصل تخمدان آن یک ساختار شبیه آلو داشته، پوست ضخیم و چرم مانند دارد که بعد از پخته شدن رنگ سرخ را به خود گرفته دارای مواد مفید و صحتی بوده، از آن برای تهیه چای دارویی استفاده می شود.

روغن گلاب از گلبرگ های آن استخراج گردیده در صنعت عطر سازی مورد استفاده قرار می گیرد. بزرگترین تولید کنندگان در جهان کشور های ترکیه، بلغاریا، فرانسه و ایران میباشند.

در افغانستان نیز بذر و تربیه گلاب قدامت تاریخی داشته، در بین مردم جایگاه بلند دارد. از عرق آن به نام آب گلاب در تهیه شیرینی ها و برای زیبایی جلد استفاده می شود.

به صفحه قاموس کبیر افغانستان خوش آمدید

تیم بنیان گذار این قاموس آرزو دارد، داشته های این گنجینه که نمایانگر اصالت افغانستان باستان است شما را تا حد لازم مدد رساند